

prima instanță: V. Buhnaci
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu
instanța de recurs: T. Vieru, V. Clevadî, O. Sternioală
D. Mardari, M. Pitic

dosarul nr. 2rh-41/17

ÎNCHEIERE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî, Oleg Sternioală

Dumitru Mardari, Mariana Pitic

examinând cererea de revizuire depusă de către Dumitru Lupan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dumitru Lupan împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, intervenient accesoriu Comitetul Sindical al Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea salariului restant, obligarea de a calcula și achita suma indexării salariului restant și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2016, prin care a fost respins recursul declarat de către Dumitru Lupan și reprezentantul acestuia, avocatul Boris Malachi, admis recursul declarat de către Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 26 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă:

La data de 13 februarie 2015, Dumitru Lupan a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS CA „Air Moldova” cu privire la recalcularea și achitarea salariului restant.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, prin contractul individual de muncă nr. 352 din 06 mai 2008 a fost angajat în funcție de inginer protecție civilă, securitate antiincendiară, protecția mediului în cadrul ÎS CA „Air Moldova”.

Menționează că, prin ordinul nr. 381/p din 21 noiembrie 2012 i-a fost atribuită categoria II de calificare, cu stabilirea salariului lunar în mărime de 4 500 lei, iar începând cu luna iulie 2014, salariul său constituie 4950 lei.

Sușține că, la data de 27 noiembrie 2014, s-a adresat către angajator cu o cerere, prin care a solicitat stabilirea, recalcularea și achitarea salariului, deoarece ultimul nu efectua calcularea salariului în modul corespunzător.

Afirmă că, în cadrul ÎS CA „Air Moldova” retribuția muncii se efectuează în condițiile Regulamentului privind condițiile de salarizare a angajaților ÎS CA „Air Moldova”, în vigoare din 01 februarie 2012, iar conform Regulamentului menționat, salariul minim pe întreprindere se stabilește în dependență de situația financiară a întreprinderii, dar nu mai mic decât salariul minim tarifar garantat de stat pentru categoria respectivă de calificare, calculat în modul stabilit de Guvern.

Relevă că, conform tabelului coeficienților tarifari aplicați în funcție de categoria de calificare din Regulamentul enunțat, angajaților cu funcția „Inginer toate specialitățile”, care dețin categoria II de calificare, li se aplică coeficientul 3,50.

Consideră că, conform Regulamentului privind condițiile de salarizare a angajaților ÎS CA „Air Moldova”, salariul său nu a fost calculat corect.

Invocă faptul că, un calcul elementar demonstrează că, el urmează să primească un salariu lunar de 5775 lei, iar în dependență de cuantumul salariului minim pe întreprindere, această sumă poate fi și mai mare, însă nicidecum mai mică.

Mai invocă că, în pofida acestui fapt, el primește un salariu de 4950 lei, salariul fiind stabilit de către angajator începând cu 01 iulie 2014.

Menționează că, el nu a primit răspuns la cererea înaintată.

Solicită obligarea ÎS CA „Air Moldova” de a-i recalcula și achita salariul restant.

La data de 26 noiembrie 2015, Dumitru Lupan a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul ÎS CA „Air Moldova” în beneficiul său a salariului restant pentru perioada 01 iulie 2012 – 01 octombrie 2015 în mărime de 72900 lei, obligarea părții de a-i calcula și achita suma indexării salariului restant pentru perioada 01 iulie 2012 – 01 octombrie 2015 și încasarea de la pârâtă a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1500 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Botnica mun. Chișinău din 26 noiembrie 2015 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 a fost admis apelul declarat de către Dumitru Lupan, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial și au fost încasate de la ÎS CA „Air Moldova” în beneficiul lui Dumitru Lupan salariul restant pentru perioada 01 iulie 2012 – 01 octombrie 2015 în sumă de 72900 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2016 a fost respins recursul declarat de către Dumitru Lupan și reprezentantul acestuia, avocatul Boris Malachi, admis recursul declarat de către ÎS CA „Air Moldova”, casată decizia instanței de apel și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 05 ianuarie 2017, Dumitru Lupan a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de recurs și emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea

recursului declarat de către ÎS CA „Air Moldova” și admiterea recursului declarat de către el.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, după examinarea în fond a cauzei, i-au devenit cunoscute circumstanțe esențiale ale acesteia, examinarea justă a căroră ar putea influența soluția dată de către instanța de recurs.

Menționează că, la data de 04 august 2015, el s-a adresat la Inspectoratul de Stat al Muncii cu o cerere, prin care a solicitat verificarea respectării de către intimată a legislației muncii la achitarea salariului său.

Susține că, în legătură cu faptul că, Inspectoratul de Stat al Muncii abuziv și neîntemeiat a refuzat examinarea petiției sale, a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată, solicitând obligarea acestuia de a verifica legalitatea acțiunilor intimății, iar instanțele de judecată i-au admis acțiunea.

Afirmă că, la data de 28 august 2016, Inspectoratul de Stat al Muncii a remis în adresa sa o scrisoare, prin care l-a informat că, în urma examinării demersului și din documentele prezentate de către administrația ÎS CA „Air Moldova” s-a stabilit că, angajatorul unilateral a modificat clauzele contractului individual de muncă prin modificarea coeficientului tarifar pentru funcția deținută. Totodată, angajatorul a redus salariul său, aprobând noul Regulament privind condițiile de salarizare prin modificarea coeficientului tarifar începând cu 01 iulie 2012 înainte de expirarea unui an de la data stabilirii conform Regulamentului privind condițiile de salarizare intrat în vigoare la 01 februarie 2012, prin ce se încalcă prevederile art. 140 alin. (1) din Codul muncii.

Relevă că, aceste circumstanțe sunt extrem de importante pentru justa soluționare a litigiului.

Mai relevă că, la data de 21 aprilie 2016, Comisia medicală consultativă a Centrului de Medicină al Autorității Aeronautice a eliberat o concluzie, în care a indicat că, el se află la evidența medicului de familie și medicului oncolog și necesită acordarea ajutorului material în vederea asigurării măsurilor de tratament.

Invocă că, în temeiul acestei concluzii, la data de 18 mai 2016, 18 iulie 2016 și 13 septembrie 2016, el s-a adresat către angajator cu cereri, prin care a solicitat acordarea ajutorului material, însă ultimul nu a primit nici un răspuns și nici nu a primit ajutorul material solicitat.

Menționează că, prin aceste acțiuni ale intimatului se constată comportamentul ignorant al acestuia față de angajații săi și vizavi de actele normative obligatorii.

Prin referința depusă la data de 06 februarie 2017 reprezentantul ÎS CA „Air Moldova”, Silvia Capcelea a solicitat respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 alin. (3) Codul de procedură civilă, care prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată, nu a fost modificat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 6 alin. (7) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coroborând prevederile art. 452 alin. (1) Codul de procedură civilă cu art. 444 CPC, care este modificat printr-o Lege ulterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților în instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Având ca temei prevederile enunțate, revizuentul Dumitru Lupan a anexat la cererea de revizuire scrisoarea Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 1219 din 23 august 2016, concluzia Comisiei medicale consultative din 21 aprilie 2016 și cererile sale adresate angajatorului cu privire la acordarea ajutorului material.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, înscrisurile menționate nu pot servi drept temei pentru admiterea cererii de revizuire, deoarece acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.449 lit. b) CPC.

Or, în sensul art. 449 lit. b) CPC este de înțeles că circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să fi existat obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii, precum și circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiul invocat în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Dumitru Lupan, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dumitru Lupan împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, intervenient accesoriu Comitetul Sindical al Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea

salariului restant, obligarea de a calcula și achita suma indexării salariului restant și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari

Mariana Pitic